

МИЛАШКО О.Г.

к.е.н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

ДИНАМІКА ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Одним з провідних напрямків розвитку економіки Одеської області як рекреаційного регіону є ефективна діяльність спеціалізованих засобів розміщування (СЗР). До СЗР відносять санаторії, пансіонати з лікуванням, санаторії-профілакторії, дитячі заклади оздоровлення тощо. Статистичне оцінювання стану та розвитку відповідних закладів є вагомим інструментом для прийняття управлінських рішень з метою налагодження їхньої роботи, залучення відпочиваючих, аналізу відповідності діяльності закладів відпочинку міжнародним стандартам.

За даними форми статистичної звітності № 1 КЗР «Звіт про діяльність колективного засобу розміщування за рік» органи статистики узагальнюють та публікують інформацію щодо кількості відповідних закладів, кількості ліжок (міць) у них (ці показники є характеристиками пропозиції на послуги підприємств розміщування). Узагальнена інформація, отримана за даними форми № 1-КЗР, висвітлює одночасно й показники попиту, такі як кількість оздоровлених у санаторно-курортних і оздоровчих закладах, кількість дітей, які перебували у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, середня тривалість перебування у відповідних закладах розміщування тощо.

Основні характеристики попиту та пропозиції закладів оздоровлення Одеської області наведені в таблиці. Для порівняння стану речей таблиця містить інформацію попередніх періодів (1995 та 2000 рр.), а також у ній представлені актуальні дані.

Як можна бачити, у 2000 р. порівняно з 1995 р. усі характеристики пропозиції на послуги закладів оздоровлення демонстрували позитивну динаміку. Так, кількість санаторно-курортних і оздоровчих закладів збільшилася на 19,9 %, кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку – на 2,5 %. Також спостерігається зростання кількості ліжок у санаторно-курортних і оздоровчих закладах та кількості місць у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (на 2,9 % та 3,5 % відповідно).

Одночасно з цим показники попиту на послуги закладів оздоровлення продемонстрували протилежну динаміку. Кількість оздоровлених у санаторно-курортних і оздоровчих закладах зменшилася на 20,1 %, кількість же дітей, які перебували у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, збільшилася на 3,2 %.

Інформація, яка характеризує сучасний стан речей щодо пропозиції та попиту на послуги санаторно-курортних та оздоровчих закладів Одеської області, дозволяє зробити такі висновки.

Попри суттєве збільшення кількості санаторно-курортних і оздоровчих закладів у 2014 р. порівняно з 2000 р. (на 16,6 %), кількість ліжок у них

зменшилася на 2,1 % (поясненням цього факту може стати проведена модернізація та осучаснення закладів). Кількість оздоровлених у санаторно-курортних і оздоровчих закладах за означений період скоротилася на 2,4 %.

Таблиця

Динаміка показників діяльності санаторно-курортних та оздоровчих закладів Одеської області

Показник	1995	2000	2014	2015	2016
Кількість санаторно-курортних і оздоровчих закладів, одиниць	282	338	394	397	351
Кількість ліжок у санаторно-курортних і оздоровчих закладах, одиниць	47955	49361	48336	48988	44620
Кількість оздоровлених у санаторно-курортних і оздоровчих закладах, осіб	268570	214457	209272	230929	236337
Кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, одиниць	396	406	997	686	568
Кількість місць у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, одиниць	8377	8668	14250	12260	12342
Кількість дітей, які перебували у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, осіб	44991	46415	143486	113227	104604

Складено за даними [1]

Зазначимо, що стосовно показника кількості оздоровлених у санаторно-курортних і оздоровчих закладах останніми роками спостерігається тенденція до зростання. За 2015-2016 рр. у середньому щорічно їхня кількість збільшувалася на 13,5 тис. осіб. Зауважимо, що цей процес супроводжувався скороченням кількості закладів у середньому щорічно на 22 одиниці та кількості ліжок на 1858 одиниць.

Нажаль, ситуація з дитячими закладами оздоровлення та відпочинку і з точки зору попиту, і з точки зору пропозиції, невтішна.

За останні два роки кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Одеської області зменшилася на 43,0 %, кількість місць у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку за той же час скоротилася на 13,4 %. Кількість дітей, які перебували у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, за 2015-2016 рр. невпинно зменшувалася: на 19,4 тис. осіб у середньому за рік.

Ситуація, яка склалася в сфері оздоровлення дітей у закладах Одеської області, вимагає заходів, які б, з одного боку, сприяли покращенню інфраструктури та якості послуг, що надаються дитячими санаторіями, закладами оздоровлення тощо, а, з іншого, сприяла збільшенню кількості дітей та доступності підприємств розміщування широкому колу бажаючих.

Література

1. Статистичний щорічник Одеської області у 2016 році [за ред. Копилової Т.В.] – Одеса: Головне управління статистики в Одеській області, 2017. – 439 с.